

Bruxelles, 31. svibnja 2022.
(OR. en)

8944/22

Međuinstitucijski predmet:
2021/0405 (NLE)

EMPL 162
SOC 259
EDUC 149
ECOFIN 415

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: PREPORUKA VIJEĆA o individualnim računima za učenje

PREPORUKA VIJEĆA (EU) 2022/...

od ...

o individualnim računima za učenje

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292. u vezi s člankom 149.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Kvalificirana radna snaga ključna je za jačanje održive konkurentnosti Unije, podupiranje oporavka od pandemije bolesti COVID-19 u okviru kojeg će se otvoriti velik broj radnih mjesta te za osiguravanje socijalno pravedne digitalne i zelene tranzicije. Kako se tržišta rada razvijaju, ljudi moraju ići u korak s njima i unapređivati svoje vještine. Nove i bolje vještine stvaraju više prilika te, u kontekstu demografskih promjena, ljudima omogućuju da preuzmu aktivnu ulogu u upravljanju prelascima na tržištu rada i u potpunosti sudjeluju u društvu. Osim toga, usavršavanje i prekvalifikacija odraslih mogu biti moćan alat za promicanje socijalne pravednosti i uključenosti za pravednu tranziciju.
- (2) U članku 14. stavku 1. Povelje o temeljnim pravima¹ navodi se da svatko ima pravo na obrazovanje i na pristup strukovnom i trajnom osposobljavanju. U prvom načelu europskog stupa socijalnih prava („stup”), koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija zajednički proglasili 17. studenoga 2017.² utvrđuje se da svi imaju pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje kako bi održali i stekli vještine s pomoću kojih mogu u cijelosti sudjelovati u društvu i uspješno ući na tržište rada. Četvrto načelo stupa odnosi se na aktivnu potporu zapošljavanju kako bi se zaštitilo pravo svih osoba na pravovremenu i prilagođenu pomoć u poboljšanju izgleda za zapošljavanje ili samozapošljavanje. U petom načelu stupa o sigurnom i prilagodljivom zaposlenju ističe se da radnici, bez obzira na vrstu i trajanje radnog odnosa, imaju pravo na pravedno i jednako postupanje u pogledu radnih uvjeta, pristupa socijalnoj zaštiti i osposobljavanja.

¹ SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

² SL C 428, 13.12.2017., str. 10.

- (3) Europsko vijeće pozdravilo je 25. lipnja 2021. glavne ciljeve Unije iz Akcijskog plana za europski stup socijalnih prava, u skladu s Izjavom iz Porta od 8. svibnja 2021., i time poduprlo ambiciju da se osigura da do 2030. najmanje 60 % svih odraslih svake godine sudjeluje u osposobljavanju. Međutim, sudjelovanje u obrazovanju odraslih u Uniji u posljednjem desetljeću stagnira, a 21 država članica nije ostvarila cilj utvrđen na razini Unije za 2020. Imajući to u vidu, Vijeće je donijelo Rezoluciju o novom europskom programu za obrazovanje odraslih za razdoblje 2021. – 2030.¹ kako bi se podržao napredak u ostvarenju glavnog cilja Unije u području obrazovanja odraslih. Mnogim odraslim osobama, kao što su osobe u netipičnim oblicima rada, zaposlenici malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) te nezaposlene, neaktivne i niskokvalificirane osobe, mogućnosti za razvoj vještina prečesto su nedostupne.

¹ SL C 504, 14.12.2021., str. 9.

- (4) U Programu vještina za Europu, koji je Komisija donijela 1. srpnja 2020., poziva se na revoluciju vještina kako bi se ekološka i digitalna tranzicija pretvorile u priliku za brz i pravedan oporavak. U njemu se, među ostalim, najavljuje da će Komisija istražiti primjenu individualnih računa za učenje kao alata za potporu usavršavanju i prekvalifikaciji radno sposobnih odraslih osoba i time dopuniti druge mehanizme usmjerene na poslodavce i pružatelje usluga obrazovanja i osposobljavanja.
- (5) Vještine za zelenu tranziciju te usavršavanje i prekvalifikacija radne snage bit će potrebni u kontekstu prelaska na moderno, resursno učinkovito i konkurentno gospodarstvo, kako je utvrđeno u europskom zelenom planu čiji je cilj klimatska neutralnost do 2050. U komunikaciji Komisije od 14. srpnja 2021. naslovljenoj „Spremni za 55 %” prepoznaje se da zelena tranzicija može biti uspješna samo ako Unija raspolaže kvalificiranom radnom snagom koja joj je potrebna kako bi ostala konkurentna te se ukazuje na vodeće inicijative Programa vještina za Europu kojima se ljudima nastoje pružiti vještine potrebne za zelenu i digitalnu tranziciju.

- (6) U komunikaciji Komisije od 9. ožujka 2021. o digitalnom desetljeću Europe prepoznaje se manjak osoblja s odgovarajućim digitalnim vještinama, kao i rodna neravnoteža među stručnjacima za informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) i osobama s diplomom iz područja znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM). U njoj se ponovno ističe cilj da do 2030. najmanje 80 % stanovništva Unije stekne barem osnovne digitalne vještine i predlaže se cilj da se do te godine zaposli 20 milijuna stručnjaka u području IKT-a, s podjednakim udjelom žena i muškaraca. U Komisijinu prijedlogu od 15. rujna 2021. o putu u digitalno desetljeće predlaže se uspostava okvira za daljnji napredak prema tim ciljevima. U Akcijskom planu za digitalno obrazovanje za razdoblje 2021. – 2027. od 30. rujna 2020. ističe se da bi se tehnološka sredstva trebala upotrebljavati za veću pristupačnost i fleksibilnost mogućnosti učenja, uključujući usavršavanje i prekvalifikaciju.
- (7) U komunikaciji Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenoj „Nova industrijska strategija za Europu” poziva se na odlučno djelovanje kako bi cjeloživotno učenje postalo stvarnost za sve te kako bi obrazovanje i osposobljavanje išli ukorak s dvostrukom tranzicijom i pomogli je ostvariti.

- (8) U zaključcima Vijeća od 8. lipnja 2020.¹ države članice pozivaju se da, imajući u vidu nacionalne okolnosti i poštujući ulogu i autonomiju socijalnih partnera, istraže moguće modele za javno i privatno financiranje cjeloživotnog učenja i razvoj vještina na individualnoj razini, s obzirom na to da je održivo financiranje posebno važno u kontekstu nedostatka kvalificirane radne snage, te da posebnu pozornost posvete ranjivim skupinama i radnicima s niskom razinom vještina, a Komisiju se poziva da u skladu sa svojim nadležnostima podupre države članice u tim nastojanjima.
- (9) Nedostatna financijska potpora za pojedince jedna je od glavnih prepreka koje utječu na sudjelovanje u učenju. Ukupna javna i privatna ulaganja nisu dostatna. Troškove osposobljavanja povezanog s poslom u Uniji najčešće snose poslodavci. Međutim, mnoga poduzeća, a osobito MSP-ovi, ne pružaju ili ne financiraju osposobljavanje svojem osoblju, a osobe na netipičnim radnim mjestima imaju ograničen ili nemaju nikakav pristup osposobljavanju koje osigurava poslodavac. Takve nejednakosti mogle bi narušiti dobrobit i zdravlje osoba, smanjiti gospodarsku konkurentnost, uzrokovati propuštanje prilika, stvoriti prepreke inovacijama i rezultirati rizikom od zapostavljanja osoba pri prelasku na održivije gospodarske aktivnosti.

¹ Zaključci Vijeća od 8. lipnja 2020. o prekvalifikaciji i unapređenju vještina kao temelju za povećanje održivosti i zapošljivosti u kontekstu podupiranja gospodarskog oporavka i socijalne kohezije (ST 8682/20).

- (10) Osim izravnih troškova, i vremenska su ograničenja važan čimbenik koji odrasle osobe sprečava u traženju osposobljavanja. Iako mehanizmi za plaćeni dopust za osposobljavanje postoje u većini država članica¹, informiranost radno sposobnih odraslih osoba o dopustu za osposobljavanje i njegovo korištenje često su na niskoj razini, a ti mehanizmi često ne obuhvaćaju radnike na netipičnim radnim mjestima ili ne omogućuju odraslim osobama da potraže obrazovanje i osposobljavanje tijekom razdoblja nezaposlenosti ili niske gospodarske aktivnosti.
- (11) Mnoge odrasle osobe, osobito niskokvalificirane i one najudaljenije od tržišta rada, nisu motivirane za pohađanje osposobljavanja. Možda nisu svjesne vlastitih potreba za vještinama ili ne znaju jesu li im programi potpore i osposobljavanja dostupni te jesu li kvalitetni i priznaju li se na tržištu rada. Nadalje, osobe možda neće biti motivirane za sudjelovanje u osposobljavanju koje je za njih odabrano bez prethodnog savjetovanja s njima i koje nije prilagođeno njihovim potrebama.
- (12) U Uniji je potreban nov pristup usavršavanju i prekvalifikaciji. Njime bi trebalo dopuniti postojeće instrumente i poduzeti korake za ispunjavanje političkih obveza tako da se osobe osnaže i da im se pruže potpora i alati potrebni za usavršavanje ili prekvalifikaciju, i to na svim razinama vještina.

¹ Mehanizme za dopust za osposobljavanje imaju 24 države članice, a 12 država članica potpisnice su Konvencije Međunarodne organizacije rada (ILO) o plaćenom dopustu za stručno osposobljavanje (u ožujku 2022.).

- (13) U svojem mišljenju iz kolovoza 2021. o inicijativi Unije za individualne račune za učenje i jačanje pružanja osposobljavanja u Europi Savjetodavni odbor za strukovno osposobljavanje navodi da bi takva inicijativa trebala doprinijeti većem angažmanu, motivaciji i sudjelovanju odraslih osoba u obrazovanju i osposobljavanju. Glavni je izazov poboljšati usklađenost vještina i radnih mjesta te osigurati pristup raznolikim mogućnostima kvalitetnog osposobljavanja relevantnijim i usmjerenijim pružanjem usluga. Savjetodavni odbor za strukovno osposobljavanje u svojem je mišljenju istaknuo da bi odabir mehanizama financiranja i prilagođenih poticaja po ciljnim skupinama na nacionalnoj razini trebao biti usklađen s nacionalnim potrebama i prioritetima.
- (14) Jedan od mogućih pristupa rješavanju navedenih problema pružanje je izravne potpore osobama putem pravâ na osposobljavanje u okviru individualnih računa za učenje. On obuhvaća i uspostavu širokog poticajnog okvira kojim se pojedincima omogućava pristup mogućnostima osposobljavanja, informacijama, usmjeravanju, plaćenom dopustu za osposobljavanje i priznavanju ishoda osposobljavanja. Tim se pristupom mogu dopuniti postojeće inicijative na nacionalnoj razini.

- (15) Preporučuje se da se individualno pravo na osposobljavanje definira na nacionalnoj razini, u skladu s potrebama osoba za osposobljavanjem¹ i uzimajući u obzir druge postojeće instrumente. Prilagodbom financiranja postojećim potrebama može se povećati učinkovitost inicijative. Države članice mogu uspostaviti dodatna prava na osposobljavanje za osobe kojima je pomoć najpotrebnija, ovisno o nacionalnom kontekstu i promjenjivom tržištu rada. Primjerice, države članice mogle bi osigurati dodatna prava u okviru individualnih računa za učenje u strateškim sektorima² kako bi poduprle zelenu i digitalnu tranziciju. Osim financijskih prava, ključni čimbenici koji utječu na sudjelovanje u usavršavanju i prekvalifikaciji također su relevantnost, korisnost i priznavanje programa osposobljavanja. Usto se preporučuje da se provede savjetovanje sa socijalnim partnerima i relevantnim dionicima o tim pitanjima.
- (16) Individualni računi za učenje trebali bi osobama omogućiti da prava na osposobljavanje akumuliraju i iskoriste u određenom razdoblju, koje treba definirati na nacionalnoj razini, kako bi mogle pohađati dulje ili skuplje programe osposobljavanja ili se osposobljavati tijekom razdoblja gospodarskog pada, kao odgovor na nove potrebe za vještinama. Pojedinci bi svoja individualna prava na osposobljavanje trebali moći očuvati neovisno o njihovom statusu na tržištu rada, radnom statusu ili promjeni karijere. Države članice pozivaju se da uspostave pravila u pogledu isteka pravâ koja bi polaznike poticala da u potpunosti iskoriste svoja prava.

¹ Pravima na osposobljavanje moglo bi se, primjerice, obuhvatiti priznate aktivnosti osposobljavanja u vrijednosti od 30 sati godišnje za sve pojedince te u vrijednosti od 50 sati godišnje za pojedince kojima je osposobljavanje najpotrebnije.

² Komunikacija Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljena „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe” upućuje na 14 industrijskih ekosustava za namjensku potporu, koja obuhvaća i razvoj vještina njihove sadašnje i buduće radne snage.

- (17) Trebalo bi promicati mogućnost očuvanja individualnih prava na osposobljavanje tijekom razdoblja u kojima pojedinac živi u drugoj državi članici ili iskorištavanje individualnih prava na osposobljavanje kako bi priznatom i kvalitetnom osposobljavanju iz nacionalnog registra svojeg računa za učenje pristupio iz inozemstva. Prenosivost pravâ među državama članicama dugoročno je poželjna značajka koju je potrebno dodatno istražiti, imajući na umu moguće učinke na nacionalna tržišta rada.
- (18) Kako bi se pojedincima pomoglo da pronađu odgovarajući oblik osposobljavanja i tako povećala njihova motivacija za učenje, treba biti dostupan pristup mogućnostima profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja. Postoji potreba i za ažuriranjem javnih registara priznatog osposobljavanja putem namjenskih jedinstvenih nacionalnih digitalnih portala dostupnih svima, uključujući osobe s invaliditetom, koji bi po mogućnosti bili povezani s platformom Europass.
- (19) Preporučuje se da se individualni računi za učenje upotrebljavaju za pristup vrednovanju, uključujući mogućnosti procjene vještina. U Komisijinoj nedavnoj ocjeni rada na temelju Preporuke Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja¹ uočen je znatan napredak, ali su i utvrđene trajne poteškoće i predložena rješenja. Naime, pojedincima je potrebno pružiti prilagođenu potporu te osigurati bolju koordinaciju s pružateljima usluga usmjeravanja i učinkovito prilagođavanje inicijativa za vrednovanje skupinama u nepovoljnom položaju i ranjivim skupinama. Države članice pozivaju se da potiču pružanje mikrokvalifikacija kada je to relevantno, na temelju utvrđenih potreba, u skladu s Preporukom Vijeća od ...⁺ o mikrokreditima za cjeloživotno učenje i zapošljivost².

¹ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

⁺ SL: molimo unijeti datum i upućivanje na objavi u bilješku ispod za tu Preporuku Vijeća.

² SL ...

- (20) Ovom se Preporukom podupire provedba plaćenog dopusta za osposobljavanje. Pravilno osiguravanje plaćenog dopusta za osposobljavanje omogućilo bi radnicima da zadrže svoju plaću ili zamjenski dohodak tijekom razdoblja osposobljavanja. Države članice pozivaju se da sa socijalnim partnerima započnu dijalog o mehanizmima kojima bi se zaposlenicima omogućilo da sudjeluju u osposobljavanju tijekom radnog vremena putem svojih individualnih računa za učenje, uzimajući u obzir nacionalne mogućnosti i sustave osposobljavanja. U tom bi pogledu trebalo uzeti u obzir i situaciju MSP-ova i mikropoduzeća.
- (21) Opsežne aktivnosti i kampanje otvaranja prema javnosti i podizanja svijesti ključne su za znatno povećanje sudjelovanja odraslih osoba u mogućnostima učenja, osobito među skupinama s niskom razinom informiranosti o usavršavanju i prekvalifikaciji, kao što su one koje su najudaljenije od tržišta rada. Suradnja javnih tijela, socijalnih partnera, organizacija civilnog društva i drugih dionika, utemeljena na zajedničkom poimanju da su usavršavanje i prekvalifikacija sredstvo ulaganja, može povećati učinkovitost aktivnosti otvaranja prema javnosti i podizanja svijesti. Obraćanje pozornosti na pristupačnost trebalo bi olakšati sudjelovanje odraslih osoba s invaliditetom.
- (22) Praćenje na nacionalnoj razini i stalno poboljšavanje individualnih računa za učenje i poticajnog okvira ključni su za podupiranje provedbe ove Preporuke. Naknadne prilagodbe mogle bi se odnositi na iznos individualnih prava na osposobljavanje, prioritetne skupine ili integraciju različitih elemenata poticajnog okvira prilagođenu korisniku.

- (23) Odgovarajuće financiranje ključna je značajka uspješnih sustava individualnih računa za učenje. Nacionalni program individualnih računa za učenje može olakšati podjelu troškova među različitim izvorima financiranja, kao što su javna tijela, poslodavci i fondovi kojima upravljaju socijalni partneri, tako da se omogući da individualnom računu za učenje doprinose različiti izvori financiranja. Kombinacijom javnih i privatnih izvora financiranja trebalo bi osigurati održivost inicijative u državama članicama, što je ključno za njezin uspjeh. Takvom kombinacijom izvora financiranja olakšava se prilagodba potpore i dodataka poslodavaca za zaposlenike, na dobrovoljnoj osnovi ili kao rezultat kolektivnih ugovora.
- (24) Sredstvima Unije kojima se podupiru programi za obrazovanje odraslih, kao što su Europski socijalni fond plus¹, Europski fond za regionalni razvoj² i Fond za pravednu tranziciju³ te, kada je to relevantno, Mehanizmom za oporavak i otpornost⁴ u okviru instrumenta Next Generation EU i prilagođenim stručnim znanjem u okviru Instrumenta za tehničku potporu⁵ može se poduprijeti uspostava individualnih računa za učenje i njihova poticajnog okvira. Taj se proces može poduprijeti i uzajamnim učenjem uz pomoć Komisije.

¹ Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

² Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 231, 30.6.2021., str. 60.).

³ Uredba (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju (SL L 231, 30.6.2021., str. 1.).

⁴ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

⁵ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

- (25) Ovom se Preporukom ne dovodi u pitanje isključiva nadležnost država članica ni raspodjela nadležnosti unutar svake države članice na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini u pogledu financiranja, te organizacije i sadržaj njihovih sustava obrazovanja i osposobljavanja odraslih. Njome se države članice ne sprečava u tome da zadrže ili uvedu druge ili naprednije odredbe o obrazovanju i osposobljavanju odraslih osoba od onih koje se preporučuju u ovoj Preporuci.
- (26) Države članice trebale bi u osmišljavanje reformi uključiti socijalne partnere i sve relevantne dionike, uključujući organizacije civilnog društva. Ovom se Preporukom u cijelosti poštuje autonomija socijalnih partnera, među ostalim ako su oni odgovorni za uspostavu sustava osposobljavanja i upravljanje njima.
- (27) Mjere navedene u ovoj Preporuci ne zamjenjuju niti im je svrha ometati pružanje osposobljavanja od strane poslodavaca, javnih i privatnih službi za zapošljavanje ili drugih pružatelja usluga obrazovanja i osposobljavanja, niti bi one trebale zamijeniti javnu potporu ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje ili druge vrste potpore. Dodatno administrativno opterećenje trebalo bi što više smanjiti,

PREPORUČUJE:

Ciljevi

1. Cilj je ove Preporuke poduprijeti inicijative država članica kako bi se većem broju radno sposobnih odraslih osoba omogućilo da se uključe u osposobljavanje radi povećanja stope sudjelovanja i smanjenja nedostatka vještina. Time doprinosi cilju Unije da se promiče izrazito konkurentno socijalno tržišno gospodarstvo, s ciljem pune zaposlenosti i društvenog napretka. Konkretno, cilj joj je:
 - (a) pružiti potporu svim radno sposobnim odraslim osobama u pristupu osposobljavanju, među ostalim radi promjene radnog mjesta, bez obzira na status na tržištu rada ili radni status;
 - (b) povećati poticaje i motivaciju pojedinaca za traženje osposobljavanja.
2. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 1., preporučuje se da države članice razmotre uspostavu individualnih računa za učenje kao mogućeg sredstva kojim bi se pojedincima omogućilo sudjelovanje u osposobljavanju relevantnom za tržište rada. U mjeri u kojoj odluče uspostaviti individualne račune za učenje, državama članicama preporučuje se da uspostave poticajni okvir, uključujući prilike za usmjeravanje i vrednovanje, radi promicanja djelotvornog provođenja tog osposobljavanja, kako je utvrđeno u ovoj Preporuci.

Područje primjene

3. Ova Preporuka obuhvaća radno sposobne odrasle osobe koje zakonito borave u nekoj od država članica, neovisno o njihovoj razini obrazovanja, aktualnom statusu na tržištu rada ili radnom statusu. Državama članicama preporučuje se da za svaku osobu koja pripada toj skupini uspostave individualni račun za učenje, u skladu sa svojim nacionalnim potrebama i okolnostima.

Preporučuje se da pogranični radnici i samozaposlene osobe koje rade u državi članici koja nije država članica u kojoj zakonito borave budu obuhvaćeni okvirom države članice u kojoj rade.

Definicije

4. Za potrebe ove Preporuke primjenjuju se sljedeće definicije:
- (a) „individualno pravo na osposobljavanje” znači pravo na pristup osobnom proračunu koji je pojedincu na raspolaganju za pokrivanje izravnih troškova osposobljavanja, usmjeravanja i savjetovanja relevantnih za tržište rada, procjene vještina ili vrednovanja prihvatljivih za financiranje;

- (b) „individualni račun za učenje” način je ostvarivanja individualnih prava na osposobljavanje. Riječ je o osobnom računu koji pojedincima omogućuje da s vremenom akumuliraju i čuvaju svoja prava, za bilo koju prihvatljivu mogućnost osposobljavanja, usmjeravanja ili vrednovanja koju smatraju najkorisnijom kad god to žele, u skladu s nacionalnim pravilima. Njime se pojedincu dodjeljuje potpuno vlasništvo nad pravima na osposobljavanje, bez obzira na izvor financiranja;
- (c) „prenosivost” individualnih prava na osposobljavanje znači da ta prava nakon što su dodijeljena ostaju u posjedu dotičnog pojedinca, među ostalim za vrijeme prelazaka, primjerice s jednoga na drugo radno mjesto, s posla na učenje, iz zaposlenosti u nezaposlenost te između radne aktivnosti i neaktivnosti;
- (d) „poticajni okvir” obuhvaća potporu kojom se promiče učinkovito iskorištavanje individualnih prava na osposobljavanje. To uključuje mogućnosti profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja, nacionalni registar mogućnosti koje su prihvatljive za financiranje putem individualnih prava na osposobljavanje, jedinstveni nacionalni digitalni portal za pristup individualnom računu za učenje i nacionalnom registru te plaćeni dopust za osposobljavanje.

Individualni račun za učenje

Preporučuje se da države članice, u skladu s nacionalnim praksama i potrebama:

5. nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima i relevantnim dionicima uspostave individualni račun za učenje, koji bi mogao dopuniti druge mjere koje su već na snazi, za svakog pojedinca obuhvaćenog područjem primjene ove Preporuke;
6. osiguraju odgovarajuću dodjelu prava na godišnjoj razini za svaki individualni račun za učenje, koja se mogu akumulirati i iskorištavati u određenom razdoblju kako bi se omogućilo opsežnije osposobljavanje;
7. osiguraju dodatna individualna prava na osposobljavanje za račune osoba kojima su usavršavanje ili prekvalifikacija najpotrebniji, na temelju nacionalnih ili sektorskih potreba, statusa osobe na tržištu rada, njezina radnog ugovora ili razine kvalifikacije te svih drugih relevantnih okolnosti, u skladu s jasnim i transparentnim kriterijima i nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima i relevantnim dionicima;
8. pozovu poslodavce da osiguraju dodatna individualna prava na osposobljavanje za individualne račune za učenje svojih radnika i drugih osoba koje rade u njihovu industrijskom lancu vrijednosti, posebno onih koji rade u MSP-ovima, a da se time ne utječe na osposobljavanje u poduzeću;
9. pozovu javne i privatne službe za zapošljavanje da osiguraju dodatna individualna prava na osposobljavanje za individualne račune za učenje osoba kojima su usavršavanje i prekvalifikacija najpotrebniji;

10. odrede uvjete pod kojima se individualna prava na osposobljavanje mogu akumulirati i čuvati kako bi se postigla ravnoteža između omogućivanja osobama da akumuliraju svoja prava radi financiranja duljih programa osposobljavanja i poticanja osoba na to da svoja prava redovito iskorištavaju tijekom cijelog radnog vijeka; primjerice, države članice mogle bi utvrditi rok i gornji iznos za akumulaciju i čuvanje prava;
11. promiču mogućnost da se individualna prava na osposobljavanje na određenom računu u nekoj državi članici iskoriste za prihvatljive mogućnosti osposobljavanja, profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja u toj državi članici, čak i u razdobljima u kojima osoba zakonito boravi u drugoj državi članici.

Poticajni okvir

Preporučuje se da države članice koje uvedu individualne račune za učenje integriraju te račune u poticajni okvir koji uključuje:

- Profesionalno usmjeravanje i vrednovanje
12. Preporučuje se da države članice osiguraju da usluge profesionalnog usmjeravanja i mogućnosti vrednovanja, uključujući mogućnosti procjene vještina, uz fizičku prisutnost ili putem interneta, budu dostupne i pristupačne svim vlasnicima individualnih računa za učenje, besplatno ili tako da za njih iskoriste svoja individualna prava na osposobljavanje u skladu s Preporukom Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja¹.

¹ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

- Nacionalni registar mogućnosti prihvatljivog kvalitetnog osposobljavanja, profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja
- 13. Preporučuje se da države članice uspostave i redovito ažuriraju javni registar mogućnosti osposobljavanja, profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja prihvatljivih za financiranje u okviru individualnih prava na osposobljavanje¹. U taj bi registar trebalo uključiti i usluge profesionalnog usmjeravanja te mogućnosti vrednovanja koje države članice pružaju besplatno.
- 14. Države članice potiču se na uspostavu i objavu jasnih pravila za uključivanje u registar različitih mogućnosti osposobljavanja relevantnih za tržište rada, profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja, na temelju transparentnih zahtjeva u pogledu kvalitete i informacija o vještinama te u suradnji sa socijalnim partnerima i relevantnim dionicima. Ta bi pravila trebale redovito preispitivati kako bi osigurale njihovo usklađivanje s potrebama tržišta rada.

¹ Države članice pozivaju se da taj registar usklade s europskim modelom učenja, podatkovnim modelom čiji je cilj standardizirati način na koji se podaci o učenju razmjenjuju i prikazuju. Europski model učenja može se upotrebljavati u različitim kontekstima učenja, primjerice za opis mogućnosti učenja, kvalifikacija, certifikata i akreditacije. Temelji se na podatkovnim poljima opisanima u Prilogu VI. Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje (SL C 189, 15.6.2017., str. 15.).

15. Kada je to primjereno, preporučuje se da države članice potaknu pružatelje mogućnosti formalnog i neformalnog učenja da razviju i prošire svoju ponudu na temelju utvrđenih potreba, među ostalim dodjelom mikrokvalifikacija, u skladu s Preporukom Vijeća o mikrokvalifikacijama za cjeloživotno učenje i zapošljivost te primjenom okvira kompetencija na razini Unije i na nacionalnoj razini.
16. Preporučuje se da države članice pozovu socijalne partnere, sektor obrazovanja i osposobljavanja i druge relevantne dionike da sudjeluju u postupku utvrđivanja kriterija prihvatljivosti za osposobljavanja koja bi se uključila u registar.
17. Kada je to relevantno, preporučuje se da države članice svoj nacionalni registar na transparentan način otvore za mogućnosti osposobljavanja koje nude pružatelji iz drugih zemalja.
- Jedinstveni nacionalni digitalni portal koji podržava individualne račune za učenje
18. Države članice pozivaju se da pojedincima omoguće pristup vlastitom individualnom računu za učenje i jednostavno upravljanje registrom i da im u tome pomažu, među ostalim sigurnom elektroničkom autentifikacijom na pristupačnom¹ jedinstvenom nacionalnom digitalnom portalu² kojemu se može lako pristupiti mobilnim uređajima i koji bi po mogućnosti trebao biti povezan s platformom Europass.

¹ U skladu sa zahtjevima pristupačnosti iz Direktive (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

² Takve portale trebalo bi uspostaviti u skladu s načelima iz komunikacije Komisije od 23. ožujka 2017. o europskom okviru za interoperabilnost.

- Plaćeni dopust za osposobljavanje
- 19. Preporučuje se da države članice započnu dijalog sa socijalnim partnerima o mehanizmima kojima bi se zaposlenicima omogućilo da sudjeluju u osposobljavanju tijekom radnog vremena putem svojih individualnih računa za učenje.
- 20. Preporučuje se da države članice uvedu odredbe o plaćenom dopustu za osposobljavanje ili o zamjeni dohotka ili da preispitaju primjerenost postojećih odredaba, uzimajući u obzir:
 - (a) da su njima obuhvaćene sve vrste radnih odnosa, kao i samozaposlene osobe;
 - (b) financijsku i nefinancijsku potporu poslodavcima (osobito MSP-ovima) čiji zaposlenici koriste plaćeni dopust za osposobljavanje;
 - (c) potrebu da se osigura učinkovita provedba takvih odredaba.

Otvaranje prema javnosti i informiranje

21. Preporučuje se da države članice zajedno sa socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, regionalnim i lokalnim organizacijama i drugim relevantnim dionicima poduzmu opsežne aktivnosti i kampanje otvaranja prema javnosti i podizanja svijesti prilagođene potrebama potencijalnih korisnika sustava individualnih računa za učenje. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti onim pojedincima kojima su usavršavanje i prekvalifikacija najviše potrebni, kako je utvrđeno na nacionalnoj razini, kako bi se pojedince koji ispunjavaju uvjete informiralo i motiviralo u pogledu njihovih prava i koristi u vezi s individualnim računima za učenje i poticajnim okvirom. Aktivnosti podizanja svijesti trebalo bi, među ostalim, usmjeriti na radnike u MSP-ovima.

Praćenje i stalno poboljšavanje

22. Države članice koje uvedu individualne račune za učenje potiču se da na nacionalnoj razini prate i ocjenjuju funkcioniranje takvih računa i poticajnog okvira i prema potrebi ih prilagođavaju kako bi se najučinkovitije postigli ciljevi ove Preporuke, na primjer u pogledu iznosa pravâ na osposobljavanje, definicije pojedinaca kojima su usavršavanje i prekvalifikacija najpotrebniji te integracije različitih elemenata poticajnog okvira na način prilagođen korisniku. U tom bi se procesu trebalo savjetovati sa socijalnim partnerima i relevantnim dionicima.

Financiranje

23. Preporučuje se da države članice poduzmu korake kako bi osigurale odgovarajuće i održivo financiranje individualnih računa za učenje, uzimajući u obzir nacionalne okolnosti i druge mjere koje su već na snazi, s posebnim naglaskom na MSP-ovima.
24. Države članice potiču se na to da olakšaju kombiniranje različitih javnih i privatnih izvora financiranja radi doprinosa individualnim pravima na osposobljavanje, među ostalim kao ishod kolektivnih pregovora.
25. Preporučuje se da države članice osiguraju održivo financiranje poticajnog okvira te aktivnosti otvaranja prema javnosti i podizanja svijesti navedenih u ovoj Preporuci.
26. Države članice pozivaju se da što više i što učinkovitije iskorištavaju fondove i instrumente Unije, posebno Europski socijalni fond plus, Europski fond za regionalni razvoj, Fond za pravednu tranziciju, Mehanizam za oporavak i otpornost i Instrument za tehničku potporu radi:
 - (a) uspostavljanja nacionalnih individualnih računa za učenje integriranih u poticajni okvir, među ostalim razvojem jedinstvenog nacionalnog digitalnog portala za individualne račune za učenje i s time povezane priznate usluge te uspostavom nacionalnih registara priznatih osposobljavanja;
 - (b) osiguravanja dodatnih individualnih prava na osposobljavanje na računima pojedinaca kojima su usavršavanje i prekvalifikacija najpotrebniji, uvažavajući pritom nacionalne okolnosti i prioritete Unije, među ostalim one za zelenu i digitalnu tranziciju;

- (c) uspostavljanja i pružanja mogućnosti profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja;
- (d) organiziranja aktivnosti otvaranja prema javnosti i informiranja.

Potpora Unije

27. Vijeće pozdravlja namjeru Komisije da, u skladu sa svojom nadležnošću i načelom supsidijarnosti, podupre provedbu ove Preporuke primjenom stručnog znanja Europskog centra za razvoj strukovnog osposobljavanja (Cedefop), Europske zaklade za osposobljavanje (ETF), Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound) i Europskog nadzornog tijela za rad (ELA):
- (a) olakšavanjem uzajamnog učenja među državama članicama radi potpore oblikovanju i provedbi odgovarajućih mjera za provedbu ove Preporuke;
 - (b) širenjem baze znanja o individualnim računima za učenje i povezanim pitanjima te izradom relevantnih smjernica;
 - (c) istraživanjem, u bliskoj suradnji s državama članicama, daljnjeg razvoja u okviru platforme Europass, osobito kako bi se osigurala interoperabilnost s jedinstvenim nacionalnim digitalnim portalima za individualne račune za učenje te isticanjem mogućnosti učenja, profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja na koje se mogu primijeniti različita nacionalna individualna prava na osposobljavanje.

Izvješćivanje i ocjena

28. Države članice pozivaju se da poduzmu korake za postizanje ciljeva utvrđenih u točki 1. ove Preporuke. Napredak u ostvarenju tih ciljeva trebalo bi pratiti u kontekstu multilateralnog nadzora u okviru ciklusa europskog semestra. Komisija bi trebala osigurati da se pri praćenju koriste informacije koje su već prikupljene u okviru drugih okvira za praćenje i da se izbjegne udvostručavanje kako bi se ograničilo administrativno opterećenje.
29. Komisija bi u suradnji s dotičnim državama članicama te nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima i relevantnim dionicima trebala procijeniti i ocijeniti napredak u provedbi ove Preporuke te o njemu izvijestiti Vijeće do ... [SL: molimo umetnuti datum pet godina od datuma donošenja ove Preporuke].

Sastavljeno u ...

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
